

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rei Christianae Apvd Iaponios Commentarivs

Trigault, Nicolas

Avgvstae Vindelicorvm, 1615

De politico Iaponensis Reip. statu. Capvt Primvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68745](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68745)

REI CHRISTIA-
NÆ APVD IAPONIOS
Commentarius, ex litteris an-
nuiis Societatis Iesu, An-
norum 1609. 1610.

1611. 1612.

*De politico Iaponiensis Reip.
statu.*

CAPV T PRIMVM.

 Qontinuæ rerum vices, quibus Iaponensis Respublica volui solet, eò admirabiliorem faciunt hanc a- liquot annorum quietem, vt vide- si possit circularem instabilitatem sub Impera- toro Kubo, in quadratam firmitatem commu- tasse. hoc enim, de quo scribimus quadriennio, ea tranquillitate consistit, vt nulla sit varietas, quæ tanta videri debeat, vt quietem publicam perturbasse scribi possit. Nam tametsi vel fama vel metus fuit ab Imperatoris demortui filio, eiusque factione, patrium imperium armis re- petendum, in solo tamen metu malum fuit.

1609. Ex hac pace domestica inquieti armisque

 assuti,

ANNVAE

assueti Iaponum animi, vicina bella affectarunt.
Insulæ sunt non procul à Saxumâ Iaponiaæ regno, ad austrum: Luiquiu Iapones vocant, Ligios Lusitanî. Eas incolit gens Iaponibus ac Sinis non admodum ab similibus, sed lingua Iaponios propriè quām Sinas conlectatur, situs vicinâ commercioque in ipsum sermonem resultante. Feraces eorum ferè Insulæ, quibus mortalium vita sustinetur, quod Iaponios ad miscenda commercia cum Insulanis, & vicissim Insulanos cum Iaponijs inuitabat. Eos serunt olim Saxumæ regno vectigales iugum excusisse; nisi ea bello causa quæsita sit. Ad eas subiiciendas adnitente Suxuma Dynasta Cubus Imperator animum adiecit, idque negotij Saxumæ regulo ipsi demandauit: à quo delectu habito fortissimorum militum, quales vulgo habentur inter Iaponios Saxumani, instructa classis subito impetu, Insulanos illos longa pace imbelles invasit. Et quoniam intestinis res etiam illorum Publica hostibus prodebatur, paruo negotio in Iaponum potestatem venit. Regulus & Optimates, à Saxumanis victoribus crepta libertate, non vita, in Iaponiam abducti, victoriæ fidem suo infortunio præstiterunt.

Hoc prospere huius expeditionis euentu spes suas longius Cubus emittebat. Insula est permagna Sinensi regno propior quām Iaponiæ, non ita procul ab Amacaensi Lusitanorum

in Can.

I A P O N I C A E.

In Cantonensi Provincia emporio: eam Lusitanis formosam vocant, incertum quæ ex causa, cum neque admodum à soli vel à gentis benignitate exornetur. Externos omnes Sinis exceptis (vnde ipsi ducta colonia sese propagarunt) non excludunt solum commercio ac finibus, sed etiam casu appellentes, aut naufragio eiecos, immaniores ipso mari, feruntur omnes trucidare; quo in externorum numero, peculiai Iapones odio, ab Sinis accepto, primi recensentur. Illius Insulae animos tentandos eo consilio suscepit, vti cum his libera commercia Iaponibus essent, quæ solis Sinis hactenus patuisse dicebantur; sub quorum tutela dominio que esse constabat. Cupiebat igitur, vti portum aliquem sui occuparent, &c in portu arcem ad sua tuenda excitarent. Expeditionis hoc erat consilium: Iapones Sinarum vbiique commercio prohibiti, cum opulentissimi regni copia suam in multis rebus inopiam necessario cogantur propulsare, inuestas ab Lusitanis, Hispanisque Amacao & Manilia Sinarum merces coemunt, incredibili Negotiatorum lucro: Id lucrum externis eripere; suisq; procurare, & Sinensiū mercedem Iaponiæ copiam, & ex copia vilitatē inducere nitebantur. Exploratoria igitur in Insulam nauigia potius quam iusta classē ablegauit, sati enim si posset impetrare, quā imperare commercium iudicabat. Verum ita excepti sunt, ut præter

A 2 confici-

conficiendæ rei desperationem, vix aliud in Patriam reuixerint; inhospitaliter quippe de morte gentis reiecti, pignus etiam suscepæ frustæ expeditionis aliquot suorum cadauera relinquerunt: sed non planè multi, nam aliquot Sinarum actuaria mortibus onusta è portu abduxerunt. Et Insulanos aliquot tentatæ rei testes futuros interceperunt; hi cum ad Imperatorem peruenissent, ab eo ita sunt excepti, ut Iaponica gentis metum Ciubus suis narrata humanitate cripere posse crederentur: nam humanissimè habitu variorum quoque munerum electione proposita deliniti sunt, è quibus auro argentoq; reiectis, non imprudenter fortasse Barbari eadum taxat preium habere, quæ ad humanæ virtutæ usus adhibere soliti sunt, iudicarunt. Vester enim solum, & agris colendis venationique aptam ferri supellestilem, ex omni munere turba delegerunt. Deinde Iaponum nauigis in patriam reuecti; quid à suis impetrarint ignorantum; nam & ipse Cubus, nescio qua ex causa, ab ea imposterum expeditione temperauit.

2611. Hunc maxime in modum Iapones intra domesticæ pacis silentium, solos bella metuentes famæ susurros audiebant. Eos auxit iusta suspicione Imperatoris in Miacensem superiorū Regum curiam, è Surunga imperij sui sede aduentus. Veniebat enim numeroſo instructus exercitu, millium ut aiebant septuaginta, præter

cam

eam quam singuli, ad se tuendum, Dynastæ mule
titudinem ipso iubente conscripserant. Hunc
apparatum nemo non credidit in Findeyori su-
perioris Imperatoris Taico filium, ex eo quod
deinde contigit, fuisse comparatum. Nam cum
ipse Cubus Imperator Findeyori videndi, senili
fortasse desiderio, aut alia quapiam ex causa te-
neretur; quod iam dudum non fecerat, ei per
internuncios mandat, ut ad se Miacum extem-
plo veniat, cupere se inclinatae iam ætatis con-
scium, non ante naturæ concedere, quam eius
aspectu colloquioque frueretur. Hic nuncius
Findeyori, nec minus matrem ingenti metu
perculit. nemini enim dubium videri poterat,
quin hunc eripere filio hæredi suo metum vel-
let, arce Voraca, totius, ut aiunt Iaponiæ muni-
tissima, illum exuens, qui spes in ea suas omnes
ad Imperium, quo Taico Parens potitus fuerat,
recuperandum collocarat. Nec hic unus era
metus, alium constans vbique rumor confir-
mabat; velle nunc demum Imperatorem id in
hæredis competitorem exequi, quod serius au-
citus tandem aliquando futurum arbitrantur,
stirpem scilicet eius, cui summam dignitatem
eripuerat, in hoc uno reliquam extirpando.

Ergo his suspicionum radijs potius quam
umbbris territi, id consilij sumpserunt Parens ac
filius in re dubia, ut multa causati, quoad liceret,
tergiuersarentur. Multa super hac re vltro ci-

A p troque

troque transacta, ac res tandem eo deuenit, ut causas omnes reijcienti Cubo renunciar iusserint, se prius ferro ventres, de more Iaponiensis, resecturos, quam facturos imperata. Itaque Voracæ ciues cum viderent nec illum ab instando, nec hos à renuendo desistere, veriti ne res in belli tumultus erumperet, iam plerique circumspiciebant, quā maximè ratione fortunas omnes suas vitamque in tuto collocarent. Iam ut apparabat, res ad summum discrimen peruerenerat. Ergo Dynastæ nonnulli, qui Findeyori partes tueruntur, ab eius quondam parente dignitatibus aucti, beneficijsque obligati, veriti vel illi vel sibi, ex hoc malum creari, extremamque perniciem accersiri, leuius malum esse statuerunt, persuadere sibi Cubi, voluntatem, nihil ab ea quam denuntiarat discrepare, quām ut discrepare, vanum in hac tergiuersatione refugium experiri, & res in apertum Martem nulla repugnandi spe euocare. Auctores igitur vtrique fuerunt vel maximè, vti certam perniciem timori etiam certissimo posthaberent.

Ergo tum primum Findeyori ex arce ac vrbē Miacum versus digreditur; multa edoctus à Parente, quæ in hac ancipiti visitatione obseruaret, sed maximè vt apparet, in mandatis accepterat, vt veneni periculum edulij cuiuslibet aut potionis temperantia propulsaret, eoq; solo veiceretur, quod suorū fide conditum, suspicione

etiam

etiam periculi carere crederetur. Egressus igitur splendido, ut decebat, apparatu, cum non procul abesse Miaco, natu minimos duos Imperatoris filios obuios habuit, à Parente ad eū excipiendū honoris causa submissos, iussosq; ut in aulicis cū eo ritibus exhibendis, se se nō pro æqualibus sed pro inferioribus gererent. Inde ad Parentē præstolantem reuersi, eum non procul abesse nunciavunt. Latus hoc primo filiorum occursu Miacū hilaris ingreditur, concurrente ad eum visendū Ciuitate vniuersa. Tandem in Palatium delatus, ab Imperatore pro æquali semper est habitus, incredibili benevolentiae significatione. Tum ad eximendos Adolescentēti priores metus, variā sui ipsius purgatione, & amicissima collocutione detinebat. ferunt eum renouata beneficiorum, quæ ab Adolescentis Parente Taico acceperat, memoria collacrymatū, parentem enim in filio videre sibi videbatur. Sed neq; spectantes audientesq; lacrymas tenuere. Ad præter facti conscientiam regnandi suauitas à Tyranno nihil impetravit. Muneribus etiam vtrimeque certatum, semper Findeyori superante.

His tanta omnium ordinum non gratulatione minus quam admiratione perfectis, in arcem pari semper urbanitate exceptus visitator, magna parentis ac Voracensium ciuiū gratulatione se recepit; ubi etiam filios eosdē, quos obuios habuerat, Imperatoris deinde nomine

A 4 visita.

visitationis officium rependentes excepit, pars
semper urbanitate, pompa, applausuque. Atque
in hunc modum Iaponiæ totius Imperium in-
solitam tot annis pacem quietemque conseruat.

De statu rei Christianæ uni- uersim.!

CAPVT II.

IN his, ut in proæmio monui, annalibus tri-
ennij prioris gesta scribimus, nam anni quarti
res res gestæ peculiarem habebunt in fine, co-
llarij loco, tractationem. Hoc igitur triennio
vniuersim Ecclesiæ Iaponiensi pax fuit, nostriq;
à suis in fide diuulganda exercitationibus mini-
mè prohibiti, nec Euangelij cursus publicè to-
to regno est inhibitus. Nam tametsi Cubus Im-
perator, eo, in impiam idolorum colendorum
propensionem, quo in ætatem ingrauescentem,
impetu feratur procliuius, & potius auersari
Christianæ legis euulgationem, quam permit-
tere velle credatur; cum & edicto vetuerit No-
bilitatem Christiana sacra complecti; tamen
nec eius edicti nimia est atrocitas, aut secura
exactio, nec cæteram multitudinem inhibet in-
tenenda fide, quam susceperit pietatem exerce-
re, nec si complecti placuerit, à deferendis Dijs
Patrijs indicta lege deterret; aut socios sedibus
suis pellit, aut ab Euangelicis functionibus co-
git ab-